

prima instanță - (Judecătoria Centru, mun. Chișinău) A. Catan

instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, A. Nogai, V. Brașoveanu

ÎNCHEIERE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Natalia Iordatii și Veaceslav Iordatii reprezentați de avocatul Vladimir Spoială,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Iordatii și Veaceslav Iordatii împotriva Nadejdei Ghirba, Cristian Ghirba, intervenienți accesorii Gheorghe Vintaniuc, Nicolae Iordatii și Svetlana Caraulan cu privire la declararea nulității contractelor și cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Iordatii împotriva Nadejdei Ghirba și Cristian Ghirba cu privire la declararea nulității contractelor,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Natalia Iordatii și Veaceslav Iordatii și apelul declarat de Nicolae Iordatii și menținută hotărârea Judecătoria Centru, municipiul Chișinău din 14 decembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La 05 august 2013 Natalia Iordatii și Veaceslav Iordatii (reprezentant legal Natalia Iordatii) au depus cerere de chemare în judecată împotriva Nadejdei Ghirba și Cristian Ghirba, intervenienți accesorii Nicolae Iordatii, Gheorghe Vintaniuc, solicitând declararea nulității contractului de schimb nr. 8386 din 29 noiembrie 2011, autentificat de Notarul Public Rodica Șoimu, încheiat între Stanislav Iordatii și Nadejda Ghirba, declararea nulității contractului de donație nr. 537 din 09 ianuarie 2012, autentificat de notarul public Daniela Melnic, încheiat între Gheorghe Vintaniuc, Nadejda Ghirba și Cristian Ghirba, obligarea părților Nadejda Ghirba și Cristian Ghirba de a prezenta originalele contractului de schimb nr. 8386 din 29

noiembrie 2011 și contractului de donație nr. 537 din 09 ianuarie 2012 și compensarea cheltuielilor le judecată.

În motivarea acțiunii au indicat că potrivit contractului de schimb nr. 8386 din 29 noiembrie 2011, Stanislav Iordatii a transmis Nadejdei Ghirba dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 6 din str. Trandafirilor, 29/3, mun. Chișinău, nr. cadastral 0100105.149.01.006, constituit din două odăi, cu suprafața totală de 46,7 m², iar Nadejda Ghirba i-a transmis lui Stanislav Iordatii dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 67 din str. Gheorghe Cașu, 20/2, mun. Chișinău, nr. cadastral 0100209.145.01.067, constituit dintr-o odaie, cu suprafața totală de 28,2 m².

Menționează că contractul de schimb a fost întocmit cu încălcarea legislației în vigoare, fiind afectat de eroare, încheiat prin dol.

Astfel, la momentul semnării actului juridic contestat, din cauza stării sănătății, cât și a împrejurărilor grele în care se afla, Stanislav Iordatii era în imposibilitate de a conștientiza efectele ce urmau a surveni în rezultatul semnării actului juridic contestat.

Mai mult ca atât, la încheierea actului juridic civil, prin comportamentul viclean și dolosiv al pârâtei Nadejda Ghirba lui Stanislav Iordatii i-a fost viciat consimțământul.

Susțin că Stanislav Iordatii, care era soțul Nataliei Iordatii și tatăl lui Veaceslav Iordatii, a decedat la 06 februarie 2012.

În timpul vieții sale, Stanislav Iordatii a obținut după decesul părinților săi, în baza certificatului de moștenitor legal nr. 1611 din 06 aprilie 2004, dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. 6 din str. Trandafirilor, 29/3, mun. Chișinău. La 17 octombrie 2011 Stanislav Iordatii, a testat apartamentul feciorului mai mare Nicolae Iordatii, a.n. 18 decembrie 1985.

Remarcă reclamantii că deși a testat apartamentul numai feciorului mai mare Nicolae Iordatii, după decesul acestuia la masa succesorală rămasă vacantă au putut pretinde atât ea în calitate de fostă soție, care avea grad de invaliditate, cât și fiul minor Veaceslav Iordatii, ca moștenitori rezervatari, fapt confirmat prin certificatele de moștenitori legali nr. 7906 și nr. 7908 din 01 octombrie 2012.

Relevă că în rezultatul depunerii cererii privind deschiderea procedurii de moștenire, notarul i-a informat că apartamentul nr. 6 din str. Trandafirilor, 29/3, mun. Chișinău, aparține lui Cristian GHIRBA, a.n. 20 martie 1991, în baza contractului de donație nr. 537 din 09 ianuarie 2012.

Consideră că este dubios faptul că Stanislav Iordatii la 17 octombrie 2011 a întocmit testamentul nr. 6129, prin care a testat apartamentul nr. 6 din str. Trandafirilor, 29/3, mun. Chișinău fiului mai mare Nicolae Iordatii, iar după doar o lună și două zile, a încheiat contractul de schimb cu o altă persoană, străină pentru familia lor.

Totodată, au indicat că în scopul realizării comportamentului viclean și dolosiv, pârâta Nadejda Ghirba a înstrăinat apartamentul nr. 6 din str. Trandafirilor, 29/3, mun. Chișinău feciorului Cristian Ghirba.

Astfel, conchid că atât contractul de schimb, cât și contractul de donație, au fost întocmite cu încălcarea legislației în vigoare.

Pe parcursul examinării cauzei (vol. I, f.d 39-44), Natalia Iordatii și Veaceslav Iordatii au depus cerere prin care și-au majorat pretențiile, solicitând suplimentar declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 12423 din 19 iulie 2013 încheiat între Cristian Ghirba și Svetlana Caraulan.

La 09 septembrie 2013 Nicolae Iordatii a depus la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva Nadejdei Ghirba și Cristian Ghirba, prin care a solicitat declararea nulității contractului de schimb nr. 8386 din 29 noiembrie 2011 a apartamentului nr. 6 din str. Trandafirilor, 29/3, mun. Chișinău, nr. cadastral 100105.149.01.006 pe apartamentul nr. 67 din str. Gheorghe Cașu, mun. Chișinău, nr. cadastral 0100209.145.01.067, încheiat între Stanislav Iordatii și Nadejda Ghirba, a contractului de donație nr. 537 din 09 ianuarie 2012, prin care Nadejda Ghirba a donat lui Cristian Ghirba apartamentul nr. 6 din str. Trandafirilor, 29/3, mun. Chișinău, nr. cadastral 0100105.149.01.006 și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Nicolae Iordatii a invocat că tatăl său, Stanislav Iordatii, fiind proprietarul apartamentului nr. 6, care este amplasat în casa nr. 29/3 din str. Trandafirilor, mun. Chișinău, i-a lăsat ca moștenire apartamentul indicat conform testamentului din 17 octombrie 2011, autentificat de notarul public Șevciuc Viorica, înregistrat sub nr. 6129.

Susține că după decesul tatălui lui, s-a adresat la notarul public cu cerere privind acceptarea succesiunii, care a solicitat documentele pe imobil.

Primind de la Oficiul Cadastral Chișinău certificatul din Registrul bunurilor imobile, a aflat că apartamentul nr. 6 din str. Trandafirilor, 29/3, mun. Chișinău, nr. cadastral 0100105.149.01.006, a fost înregistrat după pârâta Nadejda Ghirba în baza contractului de schimb nr. 8386 din 29 noiembrie 2011, iar apoi după pârâta Cristian Ghirba, în baza contractului de donație nr. 537 din 09 ianuarie 2012.

Consideră că contractul de schimb este lovit de nulitate, deoarece în ultima perioadă de timp, tatăl lui făcea abuz de băuturi alcoolice. Fiind un alcoolic cronic, permanent se afla în stare de ebrietate, iar, ultimele luni era grav bolnav, motiv din care nu-și putea da seama de acțiunile sale.

Mai mult ca atât, consideră că contractul de schimb urmează a fi declarat nul din motiv că în baza certificatului de moștenitor legal nr. 1611 din 06 aprilie 2004, eliberat de notarul Elena Isiumbeli, lui Stanislav Iordatii a trecut în moștenire 1/2 cotă-parte din apartamentul litigios, care aparținea soției lui Mihail Iordatii, Ana Iordatii, însă după decesul ultimei, Mihail Iordatii nu a legalizat drepturile sale de moștenire

asupra ½ cotă-parte din apartamentul dat, ca urmare, lui Stanislav Iordatii nu putea să-i treacă automat dreptul de proprietate asupra apartamentului litigios în întregime.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 25 noiembrie 2013 în proces a fost atrasă, în calitate de intervenient accesoriu, Svetlana Caraulan. (vol. I, f.d. 142-143)

Prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 14 ianuarie 2014 pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Iordatii și Veaceslav Iordatii împotriva Nadejdei Ghirba, Cristian Ghirba, intervenienți accesorii Nicolae Iordatii, Gheorghe Vintaniuc și Svetlana Caraulan, cu privire la declararea nulității actelor juridice s-a strămutat pentru soluționarea chestiunii privind conexarea cu pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Iordatii împotriva Nadejdei Ghirba și Cristian Ghirba cu privire la declararea nulității actelor juridice, aflată în pe rol la Judecătoria Centru, mun. Chișinău. (vol. I, f.d. 150)

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2014 s-a conexasat cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Iordatii și Veaceslav Iordatii împotriva Nadejdei Ghirba, Cristian Ghirba, intervenienți accesorii Nicolae Iordatii, Gheorghe Vintaniuc și Svetlana Caraulan, cu privire la declararea nulității actelor juridice, cu pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă Nicolae Iordatii împotriva Nadejdei Ghirba și Cristian Ghirba, intervenient accesoriu Svetlana Caraulan, cu privire la declararea nulității actelor juridice. (vol. I, f.d. 202-203)

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 decembrie 2015 s-a respins integral acțiunea Nataliei Iordatii și Veaceslav Iordatii împotriva Nadejdei Ghirba și Cristian Ghirba, intervenienți accesorii Gheorghe Vintaniuc, Nicolae Iordatii și Svetlana Caraulan, cu privire la declararea nulității contractului de schimb nr. 8386 din 29 noiembrie 2011 încheiat între Stanislav Iordatii și Nadejda Ghirba, contractului de donație nr. 537 din 09 ianuarie 2012 încheiat între Nadejda Ghirba și Cristian Ghirba și contractul de vânzare-cumpărare nr. 12423 din 19 iulie 2013 încheiat între Cristian Ghirba și Svetlana Caraulan, asupra apartamentului nr. 6 din str. Trandafirilor, 29/3, mun. Chișinău, ca fiind nefondată.

S-a respins integral acțiunea lui Nicolae Iordatii împotriva Nadejdei Ghirba și Cristian Ghirba privind declararea nulității contractului de schimb nr. 8386 din 29 noiembrie 2011 încheiat între Stanislav Iordatii și Nadejda Ghirba, contractului de donație nr. 537 din 09 ianuarie 2012 încheiat între Nadejda Ghirba și Cristian Ghirba, asupra apartamentului nr. 6 din str. Trandafirilor, 29/3 mun. Chișinău, ca fiind nefondată.

S-a anulat încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 16 septembrie 2013 și încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 06 noiembrie 2013 privind aplicarea măsurilor de asigurare asupra apartamentului nr. 6 din str. Trandafirilor, 29/3 mun. Chișinău.

S-a încasat de la Natalia Iordatii și Veaceslav Iordatii în mod solidar taxa de stat neachitată la bugetul de stat, în mărime de 2 985 lei.

S-a încasat de la Natalia Iordatii, Veaceslav Iordatii și Nicolae Iordatii în mod solidar, cheltuielile pentru asistență juridică în beneficiul lui Cristian Ghirba și Nadejda Ghirba în mărime de 5 000 lei și în beneficiul Svetlanei Caraulan în mărime de 5 000 lei.

La 06 ianuarie 2016 Natalia Iordatii și Veaceslav Iordatii au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 decembrie 2015 și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Ulterior, la 13 ianuarie 2016 Nicolae Iordatii a depus cerere de apel, prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 decembrie 2015 și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016 s-a respins demersul reprezentantului apelanților Natalia Iordatii și Veaceslav Iordatii privind numirea expertizei grafologice.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016 s-a respins apelul declarat de Natalia Iordatii și Veaceslav Iordatii și apelul declarat de Nicolae Iordatii și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 decembrie 2015.

Ne fiind de acord cu decizia instanței de apel, la 08 septembrie 2016 Natalia Iordatii și Veaceslav Iordatii, reprezentați de avocatul Vladimir Spoială, au declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 decembrie 2015, deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016 și încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Natalia Iordatii, Veaceslav Iordatii și Nicolae Iordatii să fie admisă integral.

În motivarea recursului, au reiterat motivele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel și prima instanță și consideră că hotărârile judecătorești contestate sunt nelegitime, lipsite de suport juridic și argumente fondate.

Invocă recurenții că atât prima instanță, cât și instanța de apel au examinat în mod subiectiv și superficial litigiul, interpretând și aplicând eronat legea. Totodată, au încălcat drepturile și libertățile fundamentale și au apreciat arbitrar probele, ce a dus la soluționarea greșită a pricinii.

Susțin că instanța de apel nu a examinat și apreciat în complet și obiectiv toate solicitările expuse în cererea de apel, lăsând fără apreciere unele aspecte importante pentru justa soluționare a cauzei.

Astfel, deși a invocat întocmirea actelor contestate cu încălcarea legislației în vigoare, fiind afectat de eroare, încheiate prin dol, cât și faptul că la momentul semnării actului juridic contestat, 29 noiembrie 2011, din cauza stării sănătății, cât și a

împrejurărilor grele în care se afla, Stanislav Iordatii era în imposibilitate de a conștientiza efectele ce urmau a surveni în rezultatul semnării actului juridic contestat, instanța de apel nu sa expus pe marginea acestor încălcări.

Mai mult ca atât, lăsate fără examinare și apreciere de către instanța de judecată au fost și declarațiile martorilor în ședința de judecată din 20 noiembrie 2015, care confirmă în mod incontestabil împrejurările grele și starea sănătății în care se afla Stanislav Iordatii.

Consideră că lăsarea fără examinare și apreciere a tuturor probelor anexate la dosar în mod complet și obiectiv, nu este altceva decât lezarea gravă a dreptului la un proces echitabil prevăzut art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Cît privește pronunțarea hotărârilor judecătorești cu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și procedurii de soluționare a litigiului în ordine de apel, menționează că instanța de apel nu a respectat procedura de examinare a cererii de apel și anume, la 14 iunie 2016, în cadrul examinării în ordine de apel, de către reprezentantul apelanților a fost înaintată cererea privind dispunerea efectuării expertizei grafologice.

Ascultând părțile, instanța de apel era obligată să soluționeze cererea privind dispunerea expertizei, după care urmau să examineze cauza civilă fond, conform regulilor stabilite de legislația procesual civilă în vigoare.

Cu toate acestea, instanța de apel a decis pe loc mai întâi examinarea cererilor de apel în fond, după care pronunțarea asupra cererii privind dispunerea expertizei grafologice, în camera de deliberare odată cu fondul cauzei.

Astfel, în asemenea mod, instanța de apel a încălcat procedura de examinare a litigiului în ordine de apel, fiind din start predispusă la respingerea cererilor de apel și numirea expertizei, încălcând astfel și principiul egalității armelor și a imparțialității.

Conchide că hotărârile contestate sunt neîntemeiate, ilegale, bazate pe presupuneri, lipsite de suport juridic, pronunțate cu interpretarea și aplicarea eronată a legii, urmând a fi casate.

Prin referința din 09 noiembrie 2016 intimații Nadejda Ghibiba și Cristian Ghibiba au solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de comunicare a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 199), copia deciziei recurate a fost expediată în adresa participanților la proces la 01 iulie 2016, însă la materialele dosarului nu există dovada legală de recepționare.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2016, în termenul legal.

Analizând modul în care recurenții Natalia Iordatii și Veaceslav Iordatii reprezentați de avocatul Vladimir Spoială și-au exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanța de apel aplicând corect normele de drept material și de drept procedural.

Subsecvent, în conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica un temei prevăzut de art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite la art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cu referire la argumentul recurenților privind aplicarea eronată a normelor de drept material, colegiul menționează că în cererea de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă. Colegiul reține că acesta argument al recurenților poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Natalia Iordatii și Veaceslav Iordatii reprezentați de avocatul Vladimir Spoială, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Natalia Iordatii și Veaceslav Iordatii reprezentați de avocatul Vladimir Spoială, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Svetlana Filincova

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari